

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri:

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâşlı GAD FRANKO

TAHRİR HEYETİ

Fuat Hulûsi B. Temyiz Mahkemesi
ikinci hukuk dairesi reisi

Sabri Şakir B. Ad. V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk
Fakültesi Müderrislerinden

Ahmet Refik B. Sabık Temyiz Mah-
kemesi azasından

Ali Kemal B. İstanbul Hukuk Fa-
kültesi Müderrislerinden

M. Şarl Kroza İstanbul Hukuk Fa-
kültesi Müderrislerinden

M. Aşil mester. Paris Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müderrislerinden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mec-
muası tahrir heyetinden

Bahir B. Kavanin ihzari komisyonu
azasından

Hamdi Halim B. Avukat

Adres: Galata Bahtiyar han Avukat Gad Franko Bey yazihanesi

Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber
400 kuruştur.

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

BANKALAR MATBAASI

Haim, Rozio ve Ş^{kı}

1932

lehinde değil belki icra kanununun gayesini temin edecek sade ve tatbik kabiliyetini haiz mahdud ve fakat esaslı müeyyedelerin bulunması temenniyatını izhar etmişlerdir. Belki tadilatta bu gayenin temini de teşekküre şayandır.)

Hatiplerin faideli ve uzun beyanatını ve hukuçlarımızın kıymetli mütalealarını icmalen arza bile makalemin hacmi müsait olduğundan icmali bir fikirle iktifa ediyorum.

Hülâsa her iki hatip vazifelerinde muvaffak olmuşlardır. Hazır bulunan kıymetli hukuçlarımızın ilmî sahasındaki iktidarları bir kere daha tezahür etmiştir. Hukukî Bilgiler Cemiyetinin eyi mevzu dahilinde muvaffakiyet yolunda yürüdüğü de görülmüştür. Cümlesini tebrik ederken ilmî ihatarlarından ettiğim istifade itibarile teşekkür borcumu ifaya bu satırla müsaraat ettiğimi kayt eylerim.

Avukat

Hakim Oğlu

Ahmet Refik.

Sabık Temyiz azasından

Borç için hapis cezası lâzım mı, değil mi?

“Hukukî bilgiler cemiyeti” heyeti umumiye içtimasında

bu mesele görüşüldü...

Yazan : Siddik Sani

Hukukî Bilgiler cemiyeti aylık mutad içtimasını Birçok hâkim,

müderri ve avukatların iştirakile Galatada Bahtiyar hanındaki merkezinde aktetmiştir. Ruzname mucibince Darülfünun hukuk usul muhakemeleri müderri Mustafa Reşit Bey borçtan dolayı hapis mevzuu üzerindeki tetkikatını izah etmiştir. Reşit Bey evvelâ borçlular hakkındaki hükümlerin geçirdiği tekâmül safhalarını anlatmış ve Romada borçlunun hapis ve esir edildiğini, halbuki günden güne bu şiddetli hükümlerin azaldığını, ve artık borçlunun hapsen tazyiki usulünün büsbütün kaldırılmış bulunduğunu söylemiş, ve bundan sonra bizde borç için hapsin geçirdiği istihaleleri göstermiştir. Reşit Bey ancak alacaklının menfaatini düşünen bir icra kanununun hapsi tecviz edebileceğini, halbuki icra kanununun vazifesi alacaklı ve borçlunun mütakabil menfaatlerinin telifi olduğunu söylemiş. Ve borçlular hakkında reva görülen şiddetli tedbirlerin hiç bir zaman umumî refahı temin edemediğini, bilâkis alacaklıların bu tariklere güvenerek kâfi derecede malları olmıyan kimselere karşı kredi açacaklarını ve bu suretle buhranlara sebebiyet verdiklerini izah etmiştir. Bundan sonra hapsin mahzurlarını saymış ve bu usulün borçlunun mallarını ve arazisini tehdit karşısında yok pahasına sattığını ve bu halin de istihsal üzerine tesir edileceğini, aynı zamanda hapsin manevî ve ahlâkî birçok tesirleri olduğunu söylemiştir.

Bundan sonra söz alan avukat Necati Bey hapsin bir ceza olmayıp bir müeyyide olduğunu izah etmiş ve esasen son tadilâtta da malını kaçıran ve gizliyen borçlular hakkında üç aydan üç seneye kadar hapis gibi gayet ağır müeyyidelerin mevcut olduğunu ve fakat memleketin haleti ruhiyesine ve bugünkü vaziyete göre haciz vesikası istihsal ve iptal davası ikame hususunun da çok müşkül olduğu gibi, nazariyatça da sabit olduğu veçhile, ağır cezaların amelî kıymeti olmadığını, bunların hâkimleri berat kararlarına sevk edebileceklerini ve binaenaleyh kanun lâyihasındaki müeyyidelerin amelî kıymetleri zayıf olduğunu söylemiştir.

Necati Bey kanunun nafakalar hakkında koyduğu kaidenin teşmille iktidarı olduğuna, icra hâkimi tarafından kanaat getirilen borç-

luların hapsi muvafık olacağını dermeyan etmiştir. Binaenaleyh âciz borçluların sırf borçlu oldukları için hapis edilmelerinin bugün kat'iyen kabul edilemeyeceğini ve bu borçluluğun bir kabahat olmadığını ve fakat kudreti olduğu halde sırf inat için ve suiniyetle borçlarını ödemek istemiyenlere karşı bu müeyyidenin müfit ve zarurî bulunduğu ısrar etmiştir.

Necati Beyden sonra sabık temyiz âzasından ve esbap icra reisi Refik Bey, bugün istenilen hapsin Romada olduğu gibi borçluluğa karşı bir ceza olmadığını, sırf borçlu olduğundan dolayı kimsenin hapsedilemeyeceğini, fakat kudreti icra hâkimi huzurunda sabit olan birkimse hâkinin emredeceği tesviye sureti dahilinde borcunu ödemek istemez ve temerrüt ederse hapisle tazyikinin hukukî esaslara hiç bir zaman mugayır olamayacağını beyan etmiştir.

Hazır bulunan zevattan birçoğu hapisle tazyik kararlarının ek-seriya faydalı neticeler verdiklerine meslek hayatlarında şabit olduklarını ve bu kararların teffizine meydan kalmadan birçok borçluların borçlarını ödemekte olduğunu beyan etmişlerdir.

Nihayet suiniyet sahibi borçluların suiistimallerine karşı amelî ve basit müeyyideler konulması lüzumunda hazır bulunanlar da hemen cümlesi ittifak etmişler ve bu müeyyidelerin şekilleri hakkında diğer bir içtimada görüşülmek üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Siddik Sami

Avukat

Mehakim içtihatları

JURISPRUDENCE

Temyiz mahkemesi 1 inci hukuk dairesi

Esas 3738

Karar 2447

Hülâsa : dava muteveffanın emvali metrukesinden